

KESKKONNAAMET

Maia-Liisa Anton
Eesti Keskkonnaühenduste Koda
info@eko.org.ee

Teie 01.02.2023 nr 1-2/23/5680

Meie 02.03.2023 nr 7-9/23/2272-2

**Seisukoht kavandamisel olevate
metsaparandus- ja teedeehitusobjektide
menetluste peatamisele**

Austatud Maia-Liisa Anton

Edastasite Keskkonnaametile ettepaneku peatada kõik Riigimetsa Majandamise Keskuse (RMK) juhatuse liikme 30.12.2022 käskkirjaga kavandatud, samuti hetkel juba koostamisel olevad RMK struktuuriüksuste kapitalimahutuste 2023. a eelarvesse planeeritud metsaparandus- ja teedeehitusprojektid, kuni KeA tellitava ja TÜ teadlaste koostatava juhendi näol tekib võimekus hinnata kavandatava metsaparanduse majanduslikku tasuvust ning keskkonnamõjusid ning langetada asukohatundlikud valikotsused.

Keskkonnaamet on seisukohal, et TÜ töörühma poolt Keskkonnaameti tellimisel koostatav *maaparandussüsteemide negatiivsete mõjude leevendus- ja kompensatsioonimeetmete rakendamise juh* sisaldab kahtlemata olulist teavet, millega kuivendumõjude hindamisel ning leevendusmeetmete kavandamisel arvestada. Kuid rõhutame, et Keskkonnaametil peavad projektide menetluste peatamiseks olema õiguslikud alused. Kehtivatest õigusaktidest lähtuvalt **ei saa Keskkonnaamet peatada kõiki metsaparanduse ja teeprojektide menetlusi avalikustamise faasis oleva juhise valmimise ootuses ega seal esitatud soovitude alusel. Keskkonnaametile pole antud ka volitusi peatada metsaparanduse ja teedeehituse projekte pelgalt majandusliku otstarbekuse ning kliima- ja elurikkuse eesmärkide kooskõla kahtluse korral.** Vastava põhimõttelise poliitilise otsuse saab teha eelduslikult Keskkonnaministerium või veelgi kõrgem poliitiline tase.

Rõhutame, et paralleelselt juhise koostamise avaliku kaasamise faasiga viiakse läbi selle rakendatavuse analüüsi ja tehakse ettepanekud vajalikeks õigusaktide muudatusteks. Hetkel on Keskkonnaametil voli menetlusi peatada vaid järgnevatel juhtudel:

1. Kui alal on esitatud loodusobjekti kaitse alla võtmise ettepanek või algatatud kaitse alla võtmise menetlus looduskaitseaduse (LKS) § 9 lõike 1 tähenduses, on haldusorganil, kellele on esitatud taotlus muu haldusakti andmiseks, mis võib mõjutada ettepanekus nimetatud loodusobjekti seisundit, õigus peatada haldusakti andmise menetlus. Menetlus peatatakse kuni loodusobjekti kaitse alla võtmise või kaitse alla võtmisest keeldumise otsuse tegemiseni, kuid mitte kauemaks kui 28 kuuks haldusakti andmise menetluse peatamise otsuse tegemisest arvates (LKS § 8 lg 6).

2. Kaitsealal, hoiualal, püsielupaigas ja kaitstava looduse üksikobjekti kaitsevööndis on kohustus saada Keskkonnaameti nõusolek LKSs § 14 lg-s 1 nimetatud tegevusteks, sh projekteerimistingimuste ja ehitusluba andmiseks. Kui Keskkonnaametile esitatakse loetletud tegevuste teostamiseks nõusoleku taotlus, siis keeldub Keskkonnaamet tegevustest, kui need on vastuolus kehtiva kaitse-eeskirjaga või looduskaitseadusega ja tegevus kahjustab kaitse-eesmärgiks nimetatud loodusväärtuseid (rahvusparkides ka kultuuriväärtuseid; LKS § 14 lg 2).
3. Natura 2000 aladel üksikute tegevuste üle toimub kaalumise tegevuslubade või nõusolekute kaudu, mille andmine on pädeva asutuse kaalutusotsus, eeldusel, et Natura ala kaitse-eesmärgile avalduv mõju on välistatud. Kõikides olukordades, kus objektiivselt ei saa välistada tegevuse mõju Natura 2000 alale elupaikade direktiivi artikli 6 lõike 3 tähenduses, tuleb tegevusele taotleda tegevusluba või nõusolekut ning teha eelhindamine (KeHJS § 3 lg 1 p 2; § 6 lg 2 ja 4). Kui eelhindamise tulemusena selgub, et mõju Natura 2000 alale pole välistatud, siis tuleb algatada keskkonnamõju hindamine, mis sisaldab Natura asjakohast hindamist. Seega hinnatakse mõjusid konkreetsete tegevuslubade kaudu ning iga tegevuse või kava puhul, kus objektiivselt ei saa välistada mõju Natura 2000 alale, viiakse läbi eraldi hindamine ja tehakse konkreetne kaalutusotsus. Sealjuures on oluline, et kui kaitse-eeskirja kohaselt on teatud tegevus piiranguvööndis lubatav, siis see ei tähenda automaatselt, et seda tegevust saab alati ka läbi viia. Tegevusi saab kaitse-eesmärkidel keelatud ka ilma keskkonnamõju hindamiseta. Sellist Keskkonnaameti õigust loa andmisest keelduda on tunnustanud ka Riigikohus lahendis 3-17-2565.

Keskkonnaamet on Eesti riigi keskkonnapoliitika rakendaja, keskkonnapoliitika loojad, sh õigusaktide väljatöötajad on Keskkonnaministeerium, Maaeluministeerium ja Rahandusministeerium. Keskkonnaamet loodab, et TÜ teadlaste koostatav juhend on kliima- ja elurikkuse eesmärkide poole liikumisel suunanäitaja, mis loodetavasti loob hea sisulise aluse nii seniste põhimõtete kui ka õigusaktide muutmiseks metsaparandus- ja teedeehitusobjektidel kavandatud tööde kavandamisel ja läbiviimisel. Seni kasutab Keskkonnaamet kõnealust valmivat juhust oma kaalutusostuste sisustamisel ühe olulise andmeallikana.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Kaili Viilma
juhataja
looduskasutuse osakond

Anne Sula
anne.sula@keskkonnaamet.ee